

samme Dom om de højst beskattede her i Kjøbenhavn, at de ikke have tilstrækkelig Begreb om de kommunale Anliggender til at udtale sig herom i Andragender til Ministeren. Hvis han tør det, bøjer jeg mig for hans Anskuelse i saa Henseende, men jeg hævder, at vi paa Landet vide god Besked med vore Sager. Vort kommunale Selvstyre har virkelig været af stor Betydning for vort Folk, og der er ikke Spørgsmaal om, at Befolkningen netop derved gennem for en stor Del har udviklet sig saa stærkt og er bleven saa aandelig myndig, at den, hvad Øjeblik det skulde være, vil være i Stand til gennem sine Repræsentanter at afløse det hidtilværende Regerings-system, det bureaukratiske — undskyld, jeg bruger det Udtryk — Kineseri, som vi hidtil ere blevene regerede af. Jeg tror, at Befolkningen gennem det kommunale Selvstyre er modnet til at kunne indvirke paa, at en Regering, som valgtes af andre Samfundslag end dem, der hidtil have valgt Regeringen, med Nytte for vort Land vilde kunne overtage Ledelsen frem mod en praktisk og nyttig Udvikling. Den ærede Minister anførte saa som en Indvending imod Adskillelsen af Kommunerne, at det bl. a. ogsaa kunde komme til at gaa ud over andre Kommuner. Saa vidt jeg forstod ham, hentydede han hermed til Bestemmelserne om et femaarigt Ophold i Kommunen for at erhverve Forsørgelsesret. Men ved Adskillelsen vilde man jo let kunne gardere andre Kommuner mod Ulempe heraf ved en Bestemmelse om, at indtil 5 Aars Forløb efter Adskillelsen skulde Opholdet i en af Kommunerne være afgørende for, hvad der skulde regnes for vedkommenes Opholdssted. En Adskillelse af Kommunerne har ogsaa den Omstændighed for sig, som allerede er nævnt af andre Talere, at Arbejdet i Kommunerne nu er saa betydelig tiltaget i Sammenligning med, hvad det var, den Gang Landkommunalloven blev given, at der er al mulig Grund til at begunstige Adskillelsen, hvor denne ønskes, og hvor de stedlige Kommunalautoriteter samt Amdraadet anbefale den. Arbejdet er tiltaget saa enormt, at det i mange Kommuner snart bliver nødvendigt at antage meget stærkt lønnet Medhjælp. Men det kan da ikke være Meningen, at vi ved at holde Kommunerne sammen skulle søge at fordyre det kommunale Selvstyre, saa meget mindre som det dog er en Lykke for Landet, at det saa længe som muligt kan faa Arbejdet udført uden Godtgørelse. Blandt de Aarsager til en eventuel Adskillelse, som Mi-

nisteren hentydede til, var ogsaa Spørgsmaalet om de mere materielle Interessers Modstrid i de forskellige Sogne. Angaaende et af de Forhold, der ere nævnte her i Dag, nemlig vedrørende den Kommune, der er omtalt af det ærede Medlem for Aalborg Amds 4de Valgkreds (A. Thomsen), vil jeg sige, at den Kommune, der har anmodet om at blive udskilt af sit kommunale Fællesskab, netop er stillet saaledes, at alle dens Interesser med Hensyn til de materielle Forhold, f. Eks. med Hensyn til Vandlednings- og Vejforholdene, gaa i modsat Retning af Interesserne i de to andre Sogne, der ere med i Fællesskabet. Under Hensyn til disse Sager vilde der derfor være al mulig Anledning til at søge en Adskillelse. Det vil være en Retfærdighedshandling mod den lille Kommune, fordi den som den lille Kommune aldrig kan faa sine Interesser varetagne i det fælles Raad med tilstrækkelig Kraft, da den kun kan sætte saa faa Medlemmer ind. De store Kommuner ere jo Amtskommunerne, og under dem er det naturligt, at man søger at danne Kommuner, der ikke ere større, end Befolkningen ønsker det, ikke større, end at Befolkningen kan have Oversigt over dem, og ikke større, end at Arbejdet kan udføres, uden at man nødes til at tage lønnet Medhjælp. Det forekommer mig, at det vilde ligge i Statens Interesse overalt, hvor Befolkningen ønsker en saadan Begunstigelse, at imødekomme Befolkningens Ønsker. Naar det alligevel saa tit fra Regeringens Side nægtes at imødekomme saadanne Krav fra Kommunerne, selv om de ogsaa ere stærkt støttede af Argumenter fra Befolkningens Side og støttede af Amdraadene, saa er der — med Rette eller med Urette — opstaaet den Tro i Befolkningen, at det har en politisk Baggrund. Man tror i Befolkningen, at Regeringen ikke vil skabe flere Landkommuner for ikke at faa flere landkommunale Valgmænd til Landstingsvalgene. Det er vistnok en ganske urimelig Betragtning, men den er til Stede i Befolkningen, og skulde der være en Tanke deraf til Stede blandt Grundene for Regeringens Nægtelse af Adskillelse mellem Kommuner, forekommer det mig fra et konservativt Standpunkt ikke at være nogen heldig Grund. I Tidernes Løb vil nemlig Højre og Venstre dog komme til at se anderledes ud, og det vil være vanskeligt at sige, hvad der i Tidernes Løb vil vise sig at være mest bevarende for Samfundet, enten meget store eller smaa selvstændige Kommuner. Jeg har i alt